

Domstolen tolkar för första gången den unionsförordning i vilken ”nätneutralitet” stadfästs

Kravet på att internetanvändarnas rättigheter ska skyddas och att trafik ska behandlas icke-diskriminerande utgör hinder för att en internetleverantör privilegierar vissa applikationer och vissa tjänster genom erbjudanden, i vilka dessa applikationer och tjänster omfattas av en ”nolltaxa”, och genom att åtgärder för att blockera eller sakta ned trafik tillämpas på användningen av andra applikationer och tjänster

Bolaget Telenor är etablerat i Ungern och tillhandahåller bland annat internetanslutningstjänster. Bland de tjänster som erbjuds bolagets kunder ingår två paketerbjudanden med förmånsanslutning (en så kallad ”nolltaxa”), som utmärks av att trafiken av data rörande vissa specifika tjänster och applikationer inte räknas in i förbrukningen av den datavolym som dessa kunder har köpt. Kunderna kan dessutom när denna datavolym har förbrukats fortsätta att utan begränsningar använda dessa specifika applikationer och tjänster, medan åtgärder för att blockera eller sakta ned trafiken tillämpas på andra tillgängliga applikationer och tjänster.

Efter att ha inlett två ärenden i syfte att kontrollera huruvida de två paketerbjudandena var förenliga med förordning 2015/2120 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning¹, antog den ungerska myndigheten för kommunikation och media två beslut, i vilka myndigheten fann att dessa paketerbjudanden inte uppfyllde det allmänna kravet på likabehandling och icke-diskriminerande behandling av trafik som föreskrivs i artikel 3.3 i den förordningen samt förordnade att Telenor skulle upphöra med detta.

Eftersom det ankom på Fővárosi Törvényszék (Överdomstolen för Budapest stad, Ungern) att pröva Telenors två överklaganden beslutade den att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen för att få klarhet i hur punkterna 1 och 2 i artikel 3 i förordning 2015/2120, i vilka slutanvändarna av internetanslutningstjänster tillförsäkras ett visst antal rättigheter² och leverantörerna av sådana tjänster förbjuds att tillämpa överenskommelser eller affärsmetoder som begränsar utövandet av dessa rättigheter, samt punkt 3 i artikel 3 i samma förordning, i vilken det föreskrivs en allmän skyldighet att behandla trafik likvärdigt och icke-diskriminerande, ska tolkas och tillämpas.

I domen av den 15 september 2020 tolkade EU-domstolen (stora avdelningen) för första gången förordning 2015/2120, i vilken den grundläggande principen om ett öppet internet stadfästs (mer allmänt kallad nätneutralitet).

Vad för det första gäller tolkningen artikel 3.2 i förordning 2015/2120, jämförd med artikel 3.1 i samma förordning, påpekade domstolen att det i den andra av dessa bestämmelser föreskrivs att de rättigheter som den garanterar slutanvändare av internetanslutningstjänster är avsedda att utövas ”via sin internetanslutningstjänst” och att den förstnämnda bestämmelsen kräver att en

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EUT L 310, 2015, s. 1).

² Slut användarna har rätt att ha tillgång till applikationer, innehåll och tjänster och att använda dessa, samt att tillhandahålla applikationer, innehåll och tjänster och använda terminalutrustning efter eget val.

sådan tjänst inte innebär en begränsning av utövandet av dessa rättigheter. Det följer dessutom av artikel 3.2 i förordningen att de tjänster som tillhandahålls av en viss internetleverantör ska bedömas mot bakgrund av detta krav av de nationella regleringsmyndigheterna³, under de behöriga nationella domstolarnas kontroll, med beaktande av såväl de överenskommelser som leverantören har ingått med slutanvändarna som de affärsmetoder som leverantören tillämpar.

I detta sammanhang fann domstolen, efter att ha gjort ett antal allmänna preciseringar om innebörden av begreppen "överenskommelser", "affärsmetoder" och "slutanvändare"⁴ i förordning 2015/2120, att ingåendet av överenskommelser varigenom vissa kunder tecknar sig för paketerbjudanden, i vilka en "nolltaxa" och åtgärder för att blockera eller sakta ned trafik i samband med användningen av andra tjänster och applikationer än de specifika tjänster och applikationer som omfattas av en "nolltaxa", kan begränsa utövandet av slutanvändarnas rättigheter, i den mening som avses i artikel 3.2 i förordningen på en betydande del av marknaden. Sådana paketerbjudanden är nämligen ägnade att öka användningen av privilegierade applikationer och tjänster samtidigt som de minskar användningen av andra tillgängliga applikationer och tjänster, med hänsyn till de åtgärder som leverantören av internetanslutningstjänster tillämpar för att göra användningen av dessa andra tillgängliga applikationer och tjänster svårare eller till och med omöjlig. Ju fler kunder som ingår sådana överenskommelser desto mer sannolikt är det dessutom att den samlade påverkan av dessa överenskommelser, med hänsyn till dess omfattning, kommer att skapa en betydande begränsning av utövandet av slutanvändarnas rättigheter, eller till och med leda till att dessa rättigheter i grunden undergrävs.

Domstolen påpekade för det andra vad gäller tolkningen av artikel 3.3 i förordning 2015/2120 att det för att konstatera att vissa åtgärder inte är förenliga med nämnda bestämmelse inte krävs någon bedömning av hur åtgärderna för att blockera eller sakta ned trafik påverkar utövandet av slutanvändarnas rättigheter. Det föreskrivs nämligen inte något sådant krav för att bedöma huruvida den allmänna skyldigheten att behandla trafik likvärdigt och icke-diskriminerande som föreskrivs i den bestämmelsen, har iakttagits. Domstolen slog vidare fast att eftersom åtgärder för att sakta ned eller blockera trafiken inte grundas på objektiva sett skilda krav på tjänstens tekniska kvalitet för specifika kategorier av trafik, utan på kommersiella överväganden, ska dessa åtgärder som sådana anses inte vara förenliga med nämnda bestämmelse.

Följaktligen kan paketerbjudanden, såsom de som ska prövas av den hänskjutande domstolen, allmänt sett åsidosätta både punkt 2 i artikel 3 i förordning 2015/2120 och punkt 3 i samma artikel. Domstolen preciserade härvid att behöriga nationella myndigheter och domstolar kan pröva dem direkt utifrån den andra av dessa bestämmelser.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

³ På grundval av artikel 5 i förordning 2015/2120.

⁴ Detta begrepp omfattar alla fysiska eller juridiska personer som använder eller efterfrågar en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst. Begreppet omfattar dessutom både fysiska eller juridiska personer som använder eller efterfrågar internetanslutningstjänster för att få tillgång till innehåll, applikationer och tjänster och de som använder sig av en internetanslutning för att tillhandahålla innehåll, applikationer och tjänster.